Vihreä kasvu
Mika Tuuliainen

6.2.2023 VNS 10/2022 vp

Lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi

Elinkeinoelämän keskusliitto EK (myöh. EK) kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selontekona eduskunnalle annetusta Suomen digitaalisesta kompassista.

Selonteko on tervetullut ja oikea-aikainen. Digitalisaatio- ja datatalouskehitys Suomessa on monilta osin edennyt pisteeseen, jossa ministeriö/sektorikohtaisten ratkaisujen tarjoaminen systeemisiin haasteisiin tai -mahdollisuuksiin ei enää luo kilpailukykyä eikä myöskään lisää tuottavuutta.
Suomen digitaalinen kompassi tarjoaa tältä osin digitalisaatio- ja datatalouskehitykselle laadukkaan strategisen asiakirjan, jonka avulla Suomella on mahdollisuus ottaa tuottavuusloikka vuoteen 2030 mennessä.

Suomen digitaalinen kompassi -selonteko tarjoaa selkeän tilannekuvan, jota vasten ehdotetut tavoitteet ja avaintulokset ovat pääosin hyvin valittuja. Ehdotettuja avaintuloksia on paljon, joten niiden priorisointi on keskeistä toimeenpanon onnistumiseksi.

EK kiittää myös avoimesta ja rakentavasta yhteistyöstä valmisteluprosessin aikana.

Uusi liiketoiminta syntyy digitalisaation ja vihreän siirtymän risteyskohdassa ja näin ollen on kriittinen kokonaisuus Suomen tulevaisuuden kilpailukyvylle.
EK korostaa Suomen digikompassissa niiden tavoitteiden ja avaintulosten merkitystä, joilla edistetään vihreää siirtymää, digiosaamista, lisätään digiedelläkävijäyritysten määrää sekä pk-yritysten kyvykkyyttä hyödyntää dataa ja teknologioita liiketoiminnan ja tuottavuuden parantamiseksi. On myös tärkeää, että TKI-tiekartan toimenpiteet ja Suomen digikompassin toimenpiteet kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa.

Digitaalisen infrastruktuurin osa-alueen kohdalta tavoitteet ja avaintulokset kyberturvallisuuteen, digitaaliseen infrastruktuuriin sekä datatalouden pehmeään infrastruktuuriin ovat kannatettavia.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Kyberturvallisuuden osalta avaintulos kriittisten toimialojen tietoturvallisuuden kehittymisestä on määritelmänä haasteellinen. Ongelma tällä hetkellä on, ettei ole yhtä yksiselitteistä kriittisyysmäärittelyä, vaan jokaisessa lakipaketissa tulee oma määritelmänsä.

EK korostaa, että digikompassin toimeenpano tulee kattamaan priorisoidun joukon vaikuttavuudeltaan korkean tason tavoitteita ja avaintuloksia, jotka ovat mitattavissa. Tässä suhteessa selonteossa mainittu Digisalkku on kannatettava työkalu, joka mahdollistaa toimeenpanon seurannan osa-alueittain ja tarjoaa näkymän keskeisten hankkeiden etenemiselle ja tilannekuvalle.

Digikompassin toimeenpanon varmistamiseksi se tarvitsee laajaa sitoutumista eri toimijoilta. On toivottavaa, että tällä hallituskaudella perustettu digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmän ja digitoimiston pohjalta kehitetään pysyvä malli hallinnonaloja yhdistävään digitalisaation ja datatalouden johtamiseen. Edellytys on, että selonteosta saadaan linjat Suomen digikehityksen johtamisen työkaluksi sekä velvoitteeksi eri ministeriöille nivoa omat kehityshankkeensa näihin tavoitteisiin.

Vaikuttavuuden varmistamiseksi valtionhallinnon tulosohjaus tulee kytkeä digikompassin priorisoituihin tavoitteisiin ja avaintuloksiin.

Monikansallisten hankkeiden osalta Suomen prioriteettien tulee keskittyä Suomen kilpailukyvyn ja tuottavuuden varmistamiseen sekä kriittisen infrastruktuurin kehittämiseen.

Suomen haasteena on se, että digitalisaatio sekä datatalouden ja tietopolitiikan edistäminen ovat olleet alisteisia muille politiikoille.
Tämän selonteon myötä Suomella on mahdollisuus kääntää ajattelu toisin päin ja luoda Suomen tuottavuuden askeleet digitalisaation ja datatalouden mahdollisuuksien kautta.

Kokonaisuutena Suomen digikompassissa on erinomaiset ainekset Suomen digitiekartalle vuoteen 2030.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mika Tuuliainen
Johtava asiantuntija